

מנחות כד

משה שווערד

1. ספר יד בנימין

ברש"י ד"ה ה"מ דנגעי אהדדי, להכי נקט
עצ"י כו' דאי טומאה אחרת ל"ל
צירוף הא מטמא אותו הטמא את הכלי והכלי
מטמא את השאר עכ"ל נ"ב ראיתי בחידושי
הש"ס להגאון ר' ישעי' פיק בערלין ז"ל
שחמה בזה"ל "מזה רבה ליתן מוקן, וכי היכי
מצינו דכלי מטמא אוכל צבי האי גוונא, וכן
שמעתי מקשים בשם גדול אחד" עכ"ל קדשו.
וכוננו דלשון רש"י שבי דאותו הטמא מטמא
לכלי משמע דאותו חלק האוכל שנטמא בחוץ
הכלי מטמא לעצם הכלי והכלי מטמא לשאר
האוכל ולזה תמה היכן מצינו שהכלי יטמא
אוכל בזה"ל, הא עצם הכלי לא קיבל טומאה
מאב הטומאה. וכן תמה גם טה"ק להדיא
והוסף לכתב למימר דכוננו רש"י אם האב
הטומאה גופי יגע בכלי, דהא כאן לא מיירי
שנגע בכלי אלא באוכל וכמו שפירש"י להדיא
פסחים י"ט. ד"ה הכלי מנרף.
ולענ"ד לתומר הקושיא ז"ל דמש"כ דאותו
הטמא מטמא את הכלי אין הכוונה
לעצם הכלי ממש אלא להמונה בכלי ור"ל
דאותו הטמא גמור שנגע באוכל שצבלי מטמא
את האוכל טומאה גמורה והכלי מטמא את

2. תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף כג/ב

הכלי מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה: מנא הני מילי אמר רבי חנין דאמר קרא כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת הכתוב עשאו לכל מה שבכף

3. ספר יד בנימין

דף כ"ד בגמ' ונגע טבוי"י נאחד מהן מהו,
כי תנן הכלי מנרף מה שבתוכו
לקדש ה"מ היכי דנגעי אהדדי כו', ופשיט
דאפי' בלא נגע טבוי"י מועיל צירוף כלי.
(ועי' רש"י ד"ה ה"מ דנגעי). והנה עיקר
הענין דמועיל צירוף כלי לטומאה היינו הכוונה
דמועיל להחשב באילו הטבוי"י או הטמא נוגע
בכל החתיכות צעמנו משום דהו"ל הכל כחתיכה
א' ממש אבל אין לפרש דצירוף כלי מחשיב
רק באילו כל החתיכות עמנו נוגעין זצ"ו דהא
לענין טבוי"י אין נפק"מ דאפי' נגע טבוי"י
ממש ג"כ אינו טמא אלא החלק שנגע בו
אע"כ הכוונה דנחצצא, ועי' היטב מה שכתבנו
ברש"י בסוף העמוד ד"ה וטמא אחד מהן.

4. ספר מקדש דוד - קדשים - סימן לז אות ד

יש לחקור בסולת ושמן ולבונה של מנחה המונחים בביסא ונגע טבול יום בסולת אם פסל גם השמן והלבונה מדין צירוף כלי דהא צריכים לכלי וגם הוקבעו זע"ז למנחה אחת אי צירוף כלי מהני לב' מינים לעשותן אחד דלא אשכחן זה רק למין אחד כגון הסולת והלבונה והגחלים והקטורת שנגע טבול יום במקצתו פוסל את כולו וכ"ש סולת ושמן דב' מיני טומאות הן שאלה טומאת אוכלין ואלה טומאת משקין...

5. חדושי הרשב"א על מסכת מנחות דף כד/א

צירוף כלי דאורייתא. דאמרינן (חגיגה כג, ב) כף אחת הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת, א"כ לא שנא לחומרא כגון טומאה ולא שנא לקולא כגון קמיצה דליהוי כאלו נוגעין וקמיצה מעלייתא היא. או דרבנן, ולחומרא אמרו ולא לקולא. ל"ה. ויש

להקשות איך ליהוי צירוף דרבנן והלא פ' לעיל דילפינן ליה מקרא דכף אחת. י"ל דלמ"ד צירוף דרבנן לית ליה הך דרשא דכף אחת, דהכי משמע בספ"ק דפסחים (יט, א) בשמועת לא לשתימיט תנא דקאמר בגמ' אלמא קסבר צירוף דרבנן דפליגא דר' חנין דקאמר ר' חנין הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת, משמע דמ"ד צירוף דרבנן לית ליה הך דרשא או דסבר אסמכתא בעלמא הוא. ויש תוספות שכתבו שם דדוקא בקדשי מזבח צירוף דאורייתא אבל לא בקדשי בדק הבית. ואאפר פרה קאמר צירוף דרבנן דהמשנה דהתם דהסלת והקטורת גבי אפר פרה מתניא. והרי קשיא לדבריהם מהכא דהא מנחה קדשי מזבח היא ואפ"ה מספקא ליה הכא אי הוי צירוף דרבנן. אלא נראה לפרש יותר כמו שפירשתי דלמ"ד דרבנן לית ליה הך דרשא כדמשמע פשטא דגמרא דהתם:

6. רמב"ם יד החזקה - הלכות אבות הטומאות פרק יב

(ז) אחר שנגמר הכלי מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה כיצד כלי שהוא מלא פירות פרודין זה מזה כגון צימוקין וגרוגרות ונגעה טומאה באחד מהן נטמא כל מה שבכלי לקדש אבל לא לתרומה וכל המעלות של דבריהם הם ורמז יש למעלה זו בתורה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת אמרו חכמים כל מה שבכף הרי הוא כגוף אחד אפילו שאין לו תוך מצרף מה שעליו לקדש כגון שהיו צבורין ע"ג הלוח או ע"ג העור אע"פ שאין הפירות נוגעין זה בזה:

7. רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יא

(כג) חלק העשרון בכלי אחד ואין חלקיו נוגעין זה בזה ואין ביניהן מחיצה, הרי זה ספק אם מצרף הכלי לקמיצה או אינו מצרף, לפיכך לא יקמוץ, ואם קמץ לא יקטיר, ואם הקטיר הורצה, ולא יאכלו השירים.

8. כסף משנה הלכות פסולי המוקדשין פרק יא

ומ"ש חלק העשרון בכלי אחד וכו' לא יקמוץ ואם קמץ לא יקטיר. הטעם משום דכיון דהיא בעיא דלא איפשיטא ספיקא היא

9. ספר יד דוד

מהו לקמוץ מזה על זה צירוף דאורייתא או דרבנן. וכתב רש"י אם צירוף דאורייתא ל"ש לחומרא כגון טומאה ול"ש לקולא כגון קמיצה, דהנה כאילו נוגעין וקמיצה מעלייתא היא. [משמע מזה אי אמרינן דצירוף הוא רק דרבנן, א"כ בוודאי לא מהני לקולא לענין לקמוץ מזה על זה, וא"כ קשיא על הרמב"ם דבהלכות אבות הטומאות [פ"ב ה"ז] פסק דצירוף דרבנן, וא"כ למה בהלכות פסולי המוקדשין פרק י"א [הכ"ג] כתב דהאיבעיא ספק ולא איפשטא, והא ודאי אם נאמר צירוף דרבנן לא איבעיא לן כלל. ושוב ראיתי בחק נתן שהקשה כן, וכתב שהרמב"ם לא היה גורס בגמרא צירוף דאורייתא או דרבנן, והוא דוחק, דהרי רש"י והתוספות היה להם גירסא זו. ואפשר לומר דהרמב"ם סובר דודאי גריסין ליה, אמנם מכח קושית התוספות דהא רב כהנא משמע דסבר צירוף דרבנן, ס"ל להרמב"ם דאפילו אי נאמר דצירוף דרבנן נמי יש למבעי בעיא זו, די"ל דדוקא לענין טומאה הוא דרבנן, אבל לענין חיבור לקודש לכו"ע הוא דאורייתא, דהפסוק מיירי לענין קודש ולא לענין טומאה, וא"כ י"ל דהכי מבעיא ליה לרב כהנא, לענין טומאה ודאי הוה מדרבנן, והכא מבעיא ליה לענין קודש אי הוה מדאורייתא אי נמי רק מדרבנן, והיכא דהוה חומרא לענין קודש לא אמרינן דמצטרף ס, וע"ש ברמב"ם הלכה כ"ז.

13. ספר קובץ שעורים ח"א - מסכת פסחים דף מד/א

קפה) להסוברין דצריך כביצה מדאורייתא לקבל טומאה אם צריך שכל השיעור יטמא או שא"צ רק שיהא בהאוכל כביצה, ואז אפילו כל שהוא ממנו מק"ט, מבואר בכריתות כ"א דנבילה מצטרפת לבצק לשיעור כביצה, והקש' שם בשיטה וכן בשיטה פ' מרובה ע"ז דינא על הנבילה ישבע לה טומאה, ויש בזה שני תירוץין, א) דהכא מיירי דנגע בבצק ולא בנבילה, ב) כיון דהבצק נוגע בנבילה כשנגע בנבילה חשיב כאילו נגע בבצק, ושני התירוץין הללו, כתב בחידושי הרמב"ן ספ"ק דשבועות י"א, וההבדל בין שני התירוץין דלתירוץ ראשון הוא דנגיעת מקצת טמא כולו אין הטעם משום דחשב כאילו נגע בכולו, אלא דסגי בנגיעת מקצת לטמא כולו, ולתירוץ שני נגיעת מקצת חשובה כאילו נגע בכולו, ושתי השיטות הללו, כתבו בתוס' פ"ק דיבמות ז' לענין ביאת מקדש במקצת דילפינן מנגיעה במקצת אם החיוב הוא משום דחשב כאילו בא כולו, או דסגי לחייבו גם בשביל ביאת מקצתו, וכל מקצת היא ביאה בפ"ע, עכ"פ, מהא דנבילה מצטרפת לבצק להשלים השיעור, שיקבל הבצק טומאה אף דנבילה אינה מק"ט דשבע לה טומאה מוכח דא"צ שכל השיעור יקבל טומאה אלא שיהא שיעור בהאוכל, ואף דאוכל שאינו מק"ט ודאי לא יצטרף להשלים שיעור באוכל המק"ט, היינו כיון דאינו ראוי לק"ט, כמאן דליתא דמי, אבל נבילה היא אוכל הראוי לק"ט, אלא דשבע לה טומאה שפיר מצטרפת להשלים השיעור. וטעמו של חילוק זה י"ל דהא דשבע טומאה אינו אלא לענין שלא תחול הטומאה בפועל, אבל סיבת הטומאה ישנה גם היכא דשבע לה טומאה, ומשו"ה שפיר מצטרפת להשלים השיעור:

14. ספר שערי יושר | שער ג פרק ח

נרץ לה סנה המטמאת, דנכללות ענין הטומאה אחד הוא, ואחר שאמרנו דנטומאת מח וכו' אלא זהו טומאה דבר נפרד, כ"כ גם בנבילה נאמר כן, ומשו"ה מוכיח הש"ס כיון דאמרין חחר ויעור, דטומאה כמאן דליתא דמיתא דלא פקעה טומאה ע"י ניטול צרוב, ומש"כ נקט הש"ס דהיינו דליתא טומאה נמוגה אצל נמשא ליתמא, היינו דעל עגס הטומאה לא מהני ניטול צרוב, דכיון דטומאה הוא כליטא הוא דבר נפרד מן החפץ היינו דבר מליאות דלא הוי רק בגדר דין ככל דיני התורה שההירה לענין הנהגה חלה הוא מוצא, ועל ענין של מליאות לא מהני ניטול צרוב, דח"מ הוא מוצא, דרק דין של אזהרה מתגביל ע"י דין אחר, שהמורה תורה אחרי רבים להטות, אצל האמיתות לא תשתנה, אלא ח"כ נאמר שאף דליכא מליאות ח"מ לרין הנהגה יהי תורת ניטול, כמו חלצ ודס שנטל הדין לענין הנהגה, אצל נאופק זה נרץ שיהי' צרוב המנטל ג"כ מליאות של טומאה שלהנהגה אין גורמים דין, ודבר זה לא יורר, ומשו"ה אין כאן דבר שינטל את המיעוט, דנהרות של שחוטת ליכא מליאות של טומאה רק שלילה ודבר שלילה אין מנטל, דרק אם אנו דנים על החפצים כגון נתערבות חתיכות שהרוב חתיכות מאושים צדיקס מן המיעוט חתיכות הרוב מנטל את המיעוט, אצל כשאנו דנים על הטומאה ענמה אין כאן רוב כלל, דמה ענין של החתיכות שההרות להטומאה, והספק נתערבות אלו הוא רק שאין אנו יודעים באיזו חתיכה שורה נה הטומאה, אומנם דין הטומאות תלוי במצב של החפץ איכותו וכמותו וערכי הדברים שעל פיהם אמרה תורה שתי' הטומאה מתקיימת בחפץ, והאופנים שיהא נכח הטומאה לפעול על דבר אחר ע"י מוגע ומשא ואולה, ומשו"ה י"ל דפשוט להש"ס דניטול צרוב כגון נבילה בשחוטת מהני לענין מוגע, דמנוגע מתהרה העתקת הטומאה אל הנוגע ע"י אמצעות גוף החתיכה ואם נשתנה דין של החתיכה ע"י ניטול צרוב שפקע כח הדין מן החתיכה להוליך את הטומאה המוצאת נחובה ע"י אמצעות העינה נה, ומשו"ה אף דלא נפקעה הטומאה מומנה אצל אין לה אמצעיים לטמא את הנוגע בחפץ, אצל כשנטא את החתיכה שנה מוצאת הטומאה אין המתטמא מקבל הטומאה ע"י אמצעות גוף החתיכה אלא דחשנה תורה כשנטא את הטומאה ענמה, וכיון דהטומאה ענמה לא נשתנה ע"י ניטול צרוב, משו"ה לא מהני ניטול צרוב, לדיון טומאת משא כלום, היינו דלא נשא כולן צואת"ו נטמא ודאי ואם נשא אחת מהן יהי' ספק טומאה, וצין לדין טומאת מוגע וצין לדין טומאת משא אין חילוק בין צב"א ובין צואת"ו דמנוגע לעולם טהור ונמשא לעולם טמא,

וע"כ נלענ"ד דהרמז"ס מוצא ענין זה מטעם אחר, דלכאורה מה דתלה הש"ס ענין זה דטומאה המתגביל צרוב שיטמא נמשא, מתמנת דטומאה כמאן דליתא דמיתא, מהא דאמרנו לענין מים דנטלי צרוב שאלו יתוסף מים חחר ויעור הוא תימה לכאורה אינה חידוש הוא מה דחחר ויעור לענין טומאה ומ"ש דין טומאה מדין איסור מוכח להדיא בפ"ה דתרומות כמו שהניח הר"ש, ומוכרחים אנו לפרש דהש"ס מלא דענין ניטול צרוב לדין טומאה שאלי מליאות, היינו חף דנליסור ודאי כמאן דליתא דמיתא, ואם יתוסף איסור חחר ויעור, אצל דטומאה יש מקום למור דלית ענין הטומאה כפי לשון הש"ס והמשניות משמע שהיא ענין נפרד שהיא מוצא בחפץ דבר העטות והמטמא, כמו לשון הש"ס טומאה צוקעת, ועולה ויורדת נכנסת ויוצאת, שבעה לה טומאה, והרבה כיוצא בזה, מה דלא מצינו לשון זה לענין איסור אף פסוק, דאם משתמש הש"ס בלשון "חלות", כמו אין חל על איסור איסור, ומש"כ יש לרוב דשאי דין ניטול לענין טומאה מניטול כל האיסורים, דכלל האיסורים חלות הדין הוא בעגס הדבר, איסור הנבילה הוא משום דלא ה"י נה היתר שחיטה, וחמיר מוצא נה הסנה האוסרתה, וכל האיסורים כיוצא בזה כחלצ ודס ושאר איסורים, ומשו"ה אף שנטל צרוב אם נתחדש אח"כ ענין זה שיתוסף עוד איסור, והופקע כח המותר של ניטול צרוב חזר לכונו שהי' נתחילה, שהרי גם עכש"י יש צו הסנה האוסרה, אצל מים טמאים או אפילו חתיכה של נבילה ה"י מקום למור דלאם הופקעה דין מליאות הטומאה על ידי דין תורה של אחרי רבים להטות, שצו ליכא טומאה עוד דבר הזה, וכשיתוסף ח"כ עוד מווינו ליכא סינה להקט צוה שנית את הטומאה, דגם צבילה שהיא טומאה ענמית, ח"מ י"ל כיון דסנה הגרומת הטומאה הוא מיתת החי ואם לא ה"י מתטמא בשעת מיתת לא ה"י מתחדש אח"כ נחתיכת צאר של הנבילה טומאת נבילה, ומשו"ה אם נפקעה הטומאה, ע"י אחר סנה, מהרצוי למור דלא יתחדש עוד שנית טומאה זו דהרי עכש"י לא מתה, וכן אם נטמא חסנה אחרת, אם נבוא לחדש טומאה מכאן ולהנא,

15. שפת אמת על מנחות דף כד/א

ויש לדקדק האי עיקר בעיא דרבא בדין שבע לה טומאה למה העמיד הבעיא לענין צירוף כלי. טפי הו"ל למיבעי בהך דר' יוסי בעשאו וילון דאר"י אם נגע בו הזב הו"ל למיבעי אי דוקא נגע הזב מקודם או אפי' אח"כ. וגם לשון אביי דקאמר ומי אמרינן שבע לה טומאה משמע דלרבא בודאי אמרי' שבע לה טומאה דאל"כ הו"ל למימר אמר אביי ת"ש סדין כו' כיון דרבא מספקא ליה. לכן נ"ל דעיקר ספיקו דרבא אי טומאת צירוף כלי הוי כמאן דנגע גם בשאר העיסה שבכלי. וא"כ אפי' אי קי"ל בכ"מ שבע לה טומאה מ"מ הכא שאני דהטומאה שנוגע בחצי עשרון שנטמא הוי כנוגע גם בחצי השני. או דצרוף לא הוי כנוגע רק טומאת חצי עשרון זה מגרר הטומאה גם על חצי השני כנ"ל. וכוונת רבא מי אמרינן בכה"ג שבע לה טומאה. אבל בעלמא פשיטא ליה דשבע לה טומאה ולהכי מקשה עליו אביי והתנן כו' כנ"ל:

16. ספר זבח התודה

זבח תודה

אלה אפילו אם ניטא דבטומאת אין מצטרף עלי חבלי חמא לענין קמיצה גם כן ויבין דאין וחלקים נוגעין זה בזה קשה דהרי חמא נטויה פסק לעיל בהלכה כ"ג דפסק דחמא לענין קמיצה וע"כ אפילו אם הקטיר אין שיריו נאכלין ארי"כ מצאיה בק"א שנים היא הקשה כן ונשאר בצ"ע: קמ"ן מן המפורש שיריו וראשון נאכלין וכו'. עיין ברסב"ם הלכה כ"ו ופ"ם יש שם שחזר שם חיבת וראשון כרסונה כהרי"ו סברתו נופא עיי"ש וכו"כ בזה המורה!

וק"ל כרסא בבולחו, כסונין, איהא דפרוך הנטרא אהיבא דקמ"ן הראשון אחך שיריו של חצי וראשון נאכלין והאך קובץ נקטר הא איכא שני חצאי עשרונים רשיירי תריוות לדיריה ואשניהם לא מצי חייל הקטרתו דאין נטויה אלא עשרון ונשאר בעצמו של קמ"ן תילתא דלא חייל עליה שם הקטרה והאך נובל להקטירו ומשני רב אשוי קמ"ן ברצתו דכתן תליא סילתא וכתן כי קמ"ן אעשרון קא קמ"ן ועיין בפירש"י ובסוף דבריו סס"ים דלהכי חשניה אין נאכלין משום דאין לעסוד על סופו איותו מתן נצטרף עם וראשון ברצת הכתן להיות ניהר בקמ"ן עכ"ל ומשמע לכאורה דאם מרוב הכתן נצטת קמ"ת וראשון שאינו מביין להיט' המצונחם אלא המבוד או על חכופיש מהני מחשבתו ויח"ל אותו סילת ברצתו וע"כ

ח"ו סרצת על חיוצא, והיינו אפילו בדיעבד כדמוכח מלשון והקריבו ואף דלענין שיריו קי"ל דאפילו אם יצאו לחוץ והקטיר הקמ"ן בדיעבד תרצת כדמוכח בוכחים ק"ד אף דגם שם אין חציין כתיבה על חיוצא חתם הפעם כמו שכתבו בתוספות כספחים דף ל"ד משום דרויחא סועלת לחוציו סודי סעילת וכו"ש דורצתא משא"כ ברם חלית בקמ"ן שיצא דקי"ל כמעילת דף ז"ה"ן דאין תרויחא סועלת לחוציו סודי סעילת אכן קשה לי על תוס' הא גם בבשר קי"ל דוקא שיצא סקתו אבל לא ביצא כולו ואי"כ

אלה אפילו אם ניטא דבטומאת אין מצטרף עלי חבלי חמא לענין קמיצה גם כן ויבין דאין וחלקים נוגעין זה בזה קשה דהרי חמא נטויה פסק לעיל בהלכה כ"ג דפסק דחמא לענין קמיצה וע"כ אפילו אם הקטיר אין שיריו נאכלין ארי"כ מצאיה בק"א שנים היא הקשה כן ונשאר בצ"ע: קמ"ן מן המפורש שיריו וראשון נאכלין וכו'. עיין ברסב"ם הלכה כ"ו ופ"ם יש שם שחזר שם חיבת וראשון כרסונה כהרי"ו סברתו נופא עיי"ש וכו"כ בזה המורה!

וק"ל כרסא בבולחו, כסונין, איהא דפרוך הנטרא אהיבא דקמ"ן הראשון אחך שיריו של חצי וראשון נאכלין והאך קובץ נקטר הא איכא שני חצאי עשרונים רשיירי תריוות לדיריה ואשניהם לא מצי חייל הקטרתו דאין נטויה אלא עשרון ונשאר בעצמו של קמ"ן תילתא דלא חייל עליה שם הקטרה והאך נובל להקטירו ומשני רב אשוי קמ"ן ברצתו דכתן תליא סילתא וכתן כי קמ"ן אעשרון קא קמ"ן ועיין בפירש"י ובסוף דבריו סס"ים דלהכי חשניה אין נאכלין משום דאין לעסוד על סופו איותו מתן נצטרף עם וראשון ברצת הכתן להיות ניהר בקמ"ן עכ"ל ומשמע לכאורה דאם מרוב הכתן נצטת קמ"ת וראשון שאינו מביין להיט' המצונחם אלא המבוד או על חכופיש מהני מחשבתו ויח"ל אותו סילת ברצתו וע"כ

ח"ו סרצת על חיוצא, והיינו אפילו בדיעבד כדמוכח מלשון והקריבו ואף דלענין שיריו קי"ל דאפילו אם יצאו לחוץ והקטיר הקמ"ן בדיעבד תרצת כדמוכח בוכחים ק"ד אף דגם שם אין חציין כתיבה על חיוצא חתם הפעם כמו שכתבו בתוספות כספחים דף ל"ד משום דרויחא סועלת לחוציו סודי סעילת וכו"ש דורצתא משא"כ ברם חלית בקמ"ן שיצא דקי"ל כמעילת דף ז"ה"ן דאין תרויחא סועלת לחוציו סודי סעילת אכן קשה לי על תוס' הא גם בבשר קי"ל דוקא שיצא סקתו אבל לא ביצא כולו ואי"כ

17. שפת אמת על מנחות דף כד/ב

שם אמר רבא כו' וכן לענין קמיצה. תמהני הלא לעיל נשאר בתיקו אי מהני צירוף כלי לקמיצה. והי' נראה דהך מימרא באת"ל צירוף דאורייתא והגם דרבא ואביי פלפלו לעיל לפשוט האי בעיא י"ל דלמסקנא עלו להם דצירוף דאורייתא ומהני לגבי קמיצה. **אכן הרמב"ם** (פי"א מה' פסוהמ"ק ה' כ"ג) הביא הר' בעיא דלעיל בתיקו והוסיף לומר דאם הקטיר הקומץ הורצה ואין השיריים נאכלין ע"ש. **ובאמת טעם דהורצה א"י ואולי מכח הספק פטור להביא אחרת.** וטעם הכ"מ שם איני מבין ואח"כ (בדין כ"ז) הביא מימרא דהכא וכתב דהשיריים נאכלין עם החלק הראשון ע"ש. והיא תמיהא רבה. והכ"מ לא הרגיש בזה ובהדיא מסיק שם הרמב"ם דמירי דאין החלקים נוגעין זה בזה. והרי ב' הדינים סותרין זה את זה וא"י להלום דבריו:

18. שטמ"ק אות ו